

Aðalfundur
Sorpstöðvar Suðurlands bs
haldinn á Hótel Höfn
28. október 2022

Nóvember 2022

1. Setning

Anton Kári Halldórsson formaður SOS setur fundinn.

2. Kjör fundarstjóra og fundarritara

Formaður tilnefnir sem fundarstjóra Eyrúnu Fríðu Árnadóttur og Sigurjón Andrésson og Rósu Sif Jónsdóttur sem fundarritara. Er það samþykkt samhljóða.

Eyrún Fríða Árnadóttir tekur við stjórn fundarins.

3. Kosning í kjörbréfa- og kjörnefnd

Lögð er fram svohljóðandi tillaga stjórnar SOS af kjörbréfa- og kjörnefnd:

Kjörbréfanefnd	Sveitarfélag
Aldís Hafsteinsdóttir	Hrunamannahreppur
Margrét Harpa Guðsteinsdóttir	Rangárþing ytra
Sveinn Ægir Birgisson	Sveitarfélagið Árborg

Er tillagan samþykkt samhljóða og tekur kjörbréfa- og kjörnefnd þegar til starfa

4. Skýrsla stjórnar

Anton Kári Halldórsson formaður flytur skýrslu stjórnar, kynnir Anton stjórn sína sem fundar reglulega.

Á síðasta ári hefur verið unnið að ýmsu tengt úrgangsmálum. Stefán Gíslason hefur verið ráðinn áfram verkefnastjóri. Unnið hefur verið að úrgangsurrræðum, samantekt um magn úrgangs, hugmynda um brennsluofn vegna dýraleyfa og breytingum á gjaldskrá, einnig var endurnýjaður þjónustusamningur við SASS.

Urðun er að minnka og endurvinnsla og endurnýting að aukast, því ber að fagna. SOS er í samráði við önnur sorpsamlög á suðvesturhorninu sem unnið hafa að svæðisáætlun fyrir svæðið um meðhöndlun úrgangs. Öll aðildarsveitarfélög SOS hafa samþykkt svæðisáætlunina. Einnig hefur skýrslu verið skilað um hátækni-brennslustöð en áhugi hjá ráðuneytinu hefur dvínað. Fyrirhugað er að taka upp þráðinn samhliða undirritun og kynningu svæðisáætlunar. Í kjölfar stríðsins í Úkraínu hefur markaður fyrir brennanlegt efni í Evrópu stækkað, en aukin útflutningur á brennanlegu efni er ekki framtíðarlausn.

Unnið er samkvæmt lokunaráætlun um urðunarstaðinn í Kirkjuferjuháleigu. Orkugerðin, sem SOS á hlut í, er nú fyrirmyndarfyrirtæki og er farin að skila hagnaði. Brennsluofn á Strönd er verkefni sem unnið er að í samstarfi við Sorpstöð Rangárvallasýslu en undirbúningur hefur verið í gangi í talsverðan tíma. Í upphafi var þetta lítið verkefni og var fjárfestingarkostnaður áætlaður um 80 m.kr. en þegar leið á verkefnið var kostnaðurinn kominn upp í um 250 m.kr. Huga þarf að hönnunarmálum og útfærslu og taka ákvörðun hvernig á að lenda verkefninu, huga þarf að skipan starfshóps og fl. ef haldið verður áfram.

Verkefni næsta árs. Vinna að úrvinnsluúrræðum vegna úrgangs á Suðurlandi, stefnumótunarvinna, innleiðing úrgangslaga, gjaldskrármál „Borgað þegar hent er“ (pay as

you throw, brennsla dýraleýfa, hátækniþrenslustöð og endurskoðun á samþykktum. Það þarf að nýta SOS vettvanginn og auka samvinnuna og hjálpast að.

5. Lögmæti fundarins samkvæmt niðurstöðu kjörnefndar

Aldís Hafsteinsdóttir formaður kjörbréfa- og kjörnefndar kveður sér hljóðs og gerir grein fyrir kjörbréfum. Alls eru 9 kjörnir fulltrúar. Gild kjörbréf eru fyrir 7 aðalfulltrúa og 2 fulltrúar eru fjarverandi.

Fundurinn úrskurðast því lögmætur.

6. Afgreiðslumál

a) Ársskýrsla SOS

Eru henni gerð skil í skýrslu stjórar fyrr á fundinum.

b) Endurskoðaður ársreikningur 2021

Bjarni Guðmundsson, SASS, kynnir ársreikning fyrir árið 2021, þar kemur fram að rekstrartap nam tæplega 7,2 m.kr. Samkvæmt efnahagsreikningi er bókfært eigið fé 125,7 m.kr.

c) Tillaga að fjárhagsáætlun 2023

Bjarni Guðmundsson, SASS, kynnir fjárhagsáætlun fyrir árið 2023.

Helstu tölur eru þær að rekstrartekjur verði um 10 m.kr. og rekstrargjöld rúmlega 17 m.kr. Áætlað er að tap ársins verði 6,4 m.kr.

Sigurjón Andrésón tekur við stjórn fundarins.

d) Tillaga að gjaldskrá

Lögð er fram tillaga að breytingum gjaldskrá Sorpstöðvar Suðurlands fyrir árið 2023.

Tillaga til aðalfundar SOS 28. október 2022 um tekjustofn (gjaldskrá).

Fram til loka árs 2018 byggði tekjustofn SOS á umsýslugjaldi sem lagt var á allan úrgang sem fór til urðunar og var gjaldið 0,76 kr./kg. án vsk.

Á aðalfundi SOS árið 2018 var tekjugrunni SOS breytt og skyldi hann framvegis byggja á brunabótamati sem vigti 70% og á fjölda íbúa sem vigti 30% í hverju sveitarfélagi sem aðild á að SOS, sbr. töflu hér að neðan.

Í töflunni hér á eftir má sjá hvernig gjaldið skiptist á sveitarfélögin sem aðild eiga að SOS gefið að markaður tekjustofn Sorpstöðvarinnar á ári sé að fjárhæð 10 m.kr. og ef miðað er við að brunabótamat vigti 70% (stofn frá 31. desember 2021) og fjöldi íbúa vigti 30% (1. janúar 2022).

Í dálknum „Samtals gjald“ má sjá hvernig árgjaldið til SOS skiptist á einstök sveitarfélög m.v. fyrrgreindar forsendur.

Innheimta á gjaldið 1. febrúar og 1. júlí ár hvert.

Sveitarfélag	Íbúafjöldi 01.01.22*	Brunabótamat 31.12.21**	Samtals gjald	%
	Gjald	Gjald		
Skeiða- og Gnúpverjahreppur	71.648	377.666	449.314	4,49%
Flóahreppur	86.326	215.472	301.797	3,02%
Sveitarfélagið Árborg	1.347.624	1.858.158	3.205.782	32,06%
Hrunamannahreppur	101.750	313.283	415.032	4,15%
Bláskógabyggð	144.788	747.046	891.834	8,92%
Grímsnes- og Grafningshreppur	65.304	843.555	908.859	9,09%
Hveragerðisbær	371.175	519.743	890.918	8,91%
Sorpstöð Rangárvallasýslu	502.778	1.461.494	1.964.272	19,64%
Sveitarfélagið Ölfus	308.608	663.584	972.192	9,72%
Samtals	3.000.000	7.000.000	10.000.000	100,00%
Sorpstöð Rangárvallasýslu	Gjald	Gjald	Samtals gjald	%
Rangárþing ytra	225.143	609.401	834.544	8,35%
Rangárþing eystra	245.170	591.288	836.457	8,36%
Ásahreppur	32.465	260.806	293.271	2,93%
Sorpstöð Rangárvallasýslu	502.778	1.461.494	1.964.272	19,64%
Marktekjur 10 m.kr.				
Vægi íbúafjólða 30%				
Vægi Brunabótamats 70%				
*Hagstofa Íslands, íbúafjöldi 1. janúar 2022				
** Þjóðskrá. Brunabótamat 31.12.2021				

Fundarstjóri gefur orðið laust, Haraldur Jónsson tekur til máls.

e) Tillaga um þóknun stjórnar

Anton Kári Halldórsson formaður leggur fram tillögu að þóknun stjórnar.

Tillaga til aðalfundar SOS 28. október 2022 um þóknun stjórnar.

1. Laun stjórnar skulu nema kr. 39.974.- fyrir hvern fund. Laun formanns skulu nema kr. 59.960.- fyrir hvern fund. Fyrir aðra fundi skulu þau nema kr. 39.974.- fyrir hvern fund.
2. Fulltrúar í stjórn skulu fá greitt fyrir akstur til og frá fundarstað skv. akstursdagbók í samræmi við reglur RSK um aksturskostnað.

Framangreind þóknun skal uppreiknuð í janúar 2023 og þá skal miða við breytingu á launavísitölu frá nóvember 2022.

f) Tillögur að breytingu á samþykktum

Engar tillögur berast.

g) Tillögur frá stjórn og aðildarsveitarfélögum

Sigurjón Andrésen fundarstjóri leggur fram tillögu til aðalfundar SOS um heimild stjórnar til að leita lausna í úrgangsmálum og ganga á eigið fé.

Tillaga til aðalfundar SOS 28. október 2022 um heimild stjórnar til að leita lausna í úrgangsmálum og ganga á eigið fé

1. Stjórn SOS óskar eftir heimild aðildarsveitarfélaga til þess að vinna að heilstæðum lausnum fyrir aðildarsveitarfélög í tengslum við innleiðingu hringrásarhagkerfisins og gjaldskrármálum með tilkomu „Borgað þegar hent er“. Hvert og eitt sveitarfélag stendur frammi fyrir talsverðum breytingum er varða úrgangsmál með innleiðingu laga um komandi áramót en mikil tækifæri felast í því að geta unnið í sameiningu að útfærslum sem gagnast öllum sveitarfélögum. Óskað er eftir heimild fundarins til að ganga á eigið fé SOS, allt að 5.000.000 kr., til að fjármagna þessa vinnu. Reynist kostnaður hærri verður leitað samþykkis aðildarsveitarfélaga.

Fundarstjóri gefur orði laust. Enginn tekur til máls.

2. Stjórn SOS óskar eftir heimild aðildarsveitarfélaga til þess að vinna að lausn við afsetningu úrgangs úr fituskiljum sem til verður innan svæðisins. Um að ræða úrgangsflokk sem í sjálfu sér er ekki mikill umfangs, en hann þarf nauðsynlega farveg. Komið hafa upp hugmyndir um að slík móttaka gæti farið fram á vegum Orkugerðarinnar og afurðin nýst í framleiðslunni þar. Óskað er eftir heimild fundarins fyrir því að ganga á eigið fé SOS, allt að 5.000.000 kr., til þess að fjármagna þessa vinnu. Reynist kostnaður hærri verður leitað samþykkis aðildarsveitarfélaga.

Fundarstjóri gefur orðið laust, Bragi Bjarnason, Ása Valdís Árnadóttir og Haraldur Jónsson taka til máls.

Tillaga nr. 1 frá stjórn er borin undir atkvæði samþykkt samhljóða.

Tillaga nr. 2 frá stjórn er borin undir atkvæði samþykkt samhljóða.

Haraldur Jónsson leggur fram eftirfarandi tillögu:

„Handbært fé SOS í árslok 2021 var 98.736.629 kr. Ekki liggja fyrir neinar fjárfestingar á árinu og því ekki þörf á því að sækja fé til sveitarfélaganna í rekstur. Núverandi lausafé SOS dugur til reksturs í fjölda ára. Lagt til að rekstraráætlun verði breytt þannig að 10 m.kr. framlag sveitarfélaganna verði felld niður og í staðinn verði gengið á eigið fé til reksturs SOS.“

Tillagan Haraldar er borin undir atkvæði og felld með meirihluta atkvæða.

7. Erindi: Einar Bárðarson framkvæmdastjóri Sorpstöðvar Rangárvallasýslu Geta sveitarfélögin rekið sorpstöð?

Einar spyr „Geta sveitarfélög rekið sorpstöð?“ Stutta svarið er já. Sorpstöð Rangárvallasýslu hefur séð um allan rekstur varðandi sorphirðu, rekstur móttökustöðvar og grenndarstöðva síðan 2018. Starfsmenn eru 6 og íbúar um 4.000. Móttökustöðin er rekin á Strönd og eru grenndarstöðvar 3, ekki er ólíklegt að fjölga þurfi grenndarstöðvum og bjóða uppá fleiri flokkunarmöguleika til að uppfylla nýja reglugerð.

Hver er hin rétta eining? Það er erfitt að segja, svæðið er stórt en keyrðir eru um 1.500 km. Þegar að sorp er sótt á 6 vikna fresti en þá eru um 4.500 ílát losuð. Það er gerlegt að láta líða þetta langur tími milli losanna eftir að lífrænt sorp fór úr almenna sorpinu. Meðhöndlað er um 5 þúsund tonn af sorpi á ári frá íbúum. Fyrirtæki eru ekki þjónustuð nema undir sérstökum kringumstæðum.

Hver er ávinningurinn? Allt sorp sem kemur á móttökustöðina á Strönd er skráð, einnig allt það sem fer frá stöðinni. Þeir leggja upp með að keyra aðeins með fullfermi til að nýtingin verði sem best.

Með skráningunni afla þeir sér góðra upplýsinga sem auðveldar allt utanumhald. Það þarf ekki að semja við þriðja aðila um þátttöku og allar boðleiðir eru styttri og ákvarðanir auðveldari í framkvæmd. Einnig er betra að ná utan um atvik ef eitthvað fer úrskeiðis.

Af hverju er verið að þessu? Til að uppfylla lagalegar skyldur sveitarfélagsins um meðhöndlun úrgangs. Sorpstöð Rangárvallasýslu ákvað að fara í verkefnið vegna þess að kostnaður við umsýslu og sorphirðu í sýslunni þótti kominn fram úr hófi og ógagnsær. Óánægja var í samfélaginu með þjónustu sorphirðu og rekstur grenndarstöðva. Einingin sem um ræddi var við nánari skoðun talin hagkvæm og einnig var vilji til að draga úr flutningskostnaði og að auka eftirlit með úrgagni. Fara þurfti í nauðsynlega innviðaupbyggingu til að ná betri árangri sem var gert. Auðveldar þetta bein samskipti við viðskiptarvininn og boðleiðir eru styttri. Úrgangsstjórnun er partur af nærþjónustu samfélagsins og á því heima hjá stjórnarsýslu sveitarfélaga. Málaflokkurinn er stór og fer stækkandi og því þarf að leggja til peninga í málaflokkinn.

Er þetta fjárhagslega hagkvæmt? Þetta er hagkvæmara í þeirra tilfelli, stærðareining skiptir máli til að meta ávinninginn, þeir eru að þjónusta önnur sveitarfélög og það skapar tekjur. Helstu áskoranir eru: Að halda starfseminni innan starfsleyfanna og að starfsleyfið uppfylli þarfir og kröfur, að finna réttan farveg fyrir úrganginn, það er töluverð sveifla á verði hráefna og breytingar á verðskrárn vegna afsetningargjalda. Það er mikilvægt að upplýsa almenning og stofnanir um kostnað vegna rangrar flokkunar, samfélagið þarf að vera í liði með sveitarfélögum. Góð samskipti við stóru úrgagnsþjónustufyrirtækin eru mikilvæg. Það er mikilvægt að þjálfar starfsmenn sem sinna störfum sorpstöðva og það þarf að vanda sig. Uppbygging tækjabúnaðar þarf að styðja hvern annan til að lágmarka möguleika á rekstrarstöðvun.

Það er mikilvægt að ná utan um ástandið, greina magn, losunartíðni með tilliti til aksturs og þarfa íbúa og vera óhædd að hugsa út fyrir boxið. Hann ítrekar við sveitarstjórnarmenn að vera meðvitaða um hvað er verið að greiða fyrir og að gera kröfur til þjónustuaðila um hvað verður um hráefnið sem tekið er.

8. Erindi: Stefán Aspar Stefánsson, verkefnisstjóri umhverfismála Sv. Hornafjarðar Hvernig er hægt að bregðast við breytingum í úrgangsmálum?

Stefán ræðir um hvernig hægt er að bregðast við breytingum í úrgangsmálum en það eru umfangsmiklar breytingar í vændum þegar að ný lög taka í gildi um komandi áramót.

Sveitarfélög eru mjög misjafnlega í stakk búin að takast á við komandi breytingar. Samningar eru á mörgum stöðum að renna út. Ef farið er í alútboð þá er oft hætt á að sveitarfélögin missi yfirsýn yfir málaflokkinn. Sveitarfélögin greiða reikninginn og fyrirtækið hirðir sorpið.

Það þarf að huga mjög vel að samningagerð þegar að farið verður af stað. Sveitarfélögin þurfa að huga að því hvernig þau ætla að gera þetta, ætla þau að vera móttökuaðilinn?

Ræðir hann um hvernig Sveitarfélagið Hornafjörður er að taka við sorpi í dag. Þeir reyna að vinna sem mest í heimabyggð en sveitarfélagið er með móttökustöð en auðvitað þarf alltaf eitthvað að flytja í burtu. Tíminn er naumur, sveitarfélagið getur rekið móttökustað áfram en það er óvissa yfir komandi breytingum m.a. þar sem reglugerð er ekki klár. Það eru þrjú lykilstjórnæki sem sveitarfélögin hafa til að stýra úrgangsmálun, þ.e. svæðisáætlun um meðhöndlun úrgangs, samþykkt og gjaldskrá. Svæðisáætlunin er enn í vinnslu og því vantar mikilvægan hlekk í keðjuna.

Næsta ár er innleiðing breytinganna en sveitarfélögin eru misjafnlega vel í stakk búin að takast á við þær. Nauðsynlegt er að fá frekari skýringargöng, nýja reglugerð og samræma texta nýrra laga sem fyrst, til að eyða óvissuþáttum. Handbók Umhverfisstofnunar og Sambandsins íslenskra sveitarfélaga um úrgangsstjórnun mun auðvelda ferlið, mikilvægt að sveitarfélögin taki samtalið og vinna saman að breytingunum, því flest eru þau stödd á svipuðum stað. Það þarf að samræma merkingar fyrir allt landið.

Fundarstjóri gefur orðið laust, Haraldur Jónsson, Sigrún Guðmundsdóttir, HSL, Einar Bárðarson, framkvæmdastjóri Sorpstöðvar Rangárvallasýslu, Guðjón Bragason, Sambandi íslenskra sveitarfélaga og Elísabet Björney Lárusdóttir, SASS taka til máls.

9. Almennar umræður

Fundarstjóri gefur orðið laust. Enginn tekur til máls.

10. Afgreiðsla á b. lið og tillögum c., d., e., f. og g. í 6. dagskrárlíð

b) Lagt er til að endurskoðaður ársreikningur 2021 verði samþykktur.

Tillagan er borin undir atkvæði og samþykkt samhljóða.

c) Lagt er til að fjárhagsáætlun 2023 verði samþykkt.

Tillagan er borin undir atkvæði og samþykkt samhljóða.

d) Lagt er til að gjaldskrá verði samþykkt.

Tillagan er borin undir atkvæði og samþykkt samhljóða.

e) Lagt er til að tillaga um þóknun stjórnar verði samþykkt.

Tillaga er bornar undir atkvæði og samþykkt samhljóða.

f) Lagt er til að tillögur að breytingum á samþykktum verði samþykktar

Engar tillögur að breytingu á samþykktum berast.

g) Lagt er til að tillögur frá stjórn og aðildarsveitarfélögum verði samþykktar.

Tillögurnar eru bornar undir atkvæði fyrr á fundinum, tillaga 1 og 2 eru samþykktar samhljóða, tillaga 3 er felld með meirihluta atkvæða.

11. Kosningar

Stjórn Sorpstöðvar Suðurlands, 5 menn og 5 til vara

Alís Hafsteinsdóttir, leggur fram tillögu kjörnefndar að stjórn SOS.

Aðalmenn:

Anton Kári Halldórsson, Rangárþ. eystra
Ása Valdís Árnadóttir, GOGG.
Bragi Bjarnason, Sveitarf. Árborg
Fjóla St. Kristinsdóttir, Sveitarf. Árborg
Dagný Sif Sigurbjörnsdóttir, Hveragerðisbær

Varamenn:

Eggert Valur Guðmundsson, Rangárþ. ytra
Haraldur Þór Jónsson, Skeiða- og Gnúpv.hr.
Sveinn Ægir Birgisson, Sveitarf. Árborg
Helga Lind Pálsdóttir, Sveitarf. Árborg
Ingibjörg Kjartansdóttir, Sveitarf. Ölfus

Kjörnefnd leggur til að Anton Kári Halldórsson verði formaður og Bragi Bjarnason verði varaformaður.

Tillagan að stjórn er borin undir atkvæði og samþykkt samhljóða.

Tillaga að formanni og varaformanni er borin undir atkvæði og samþykkt samhljóða.

Fundarstjóri slítur fundi kl. 10:05.

Rósa Sif Jónsdóttir, fundarritari.